

це не тільки спосіб забезпечити малозабезпечені сім'ї житлом, але й своєрідний поштовх для розвитку бізнесу.

4. Уряд Франції допомагає малозабезпеченим сім'ям отримати власне житло, шляхом зменшення його вартості. При цьому соціальне житло можна отримати як у сучасній новобудові, так і у старшому будинку. Ціни, у такому випадку, також варіюються. Завдяки можливості отримати власну оселю, зменшується кількість безробіття, адже люди не є прив'язаними до місця проживання. Крім цього відбувається сприяння розвитку бізнесу, оскільки соціальне житло мають право будувати приватні організації.

5. Соціальне житло у Франції сприяє розвитку молодих сімей, дає можливість малозабезпеченим людям отримати власну оселю, а також сприяє зменшенню безробіття.

Список використаних джерел:

1. Ашелем [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – 2014. – Режим доступу до журн.: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Ашелем_\(Франция\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Ашелем_(Франция)). – Назва з екрану.
2. Бережна І. Соціальне та доступне житло: завдання для влади [Електронний ресурс] / ЛІГА.net. – 2010. – Режим доступу до журн.: <http://blog.liga.net/user/berezhnaya/article/4564.aspx>. – Назва з екрану.
3. Головні секрети дешевого житла / Dom2000. – 2010. – Режим доступу до журн.: <https://www.dom2000.com/main/article/id/23719>. – Назва з екрану.
4. Социальное жильё Rue Marcadet / Архитектурный дизайн. DeZign ZOOM. – 2013. – Режим доступу до журн.: <http://designzoom.ru/2013/05/02/sotsialnoe-zhile-rue-marcadet/> – Назва з екрану.
5. 34 Social Housing Units In Paris / Atelier Du Pont. – 2010. – Режим доступу до журн.: <http://www.archdaily.com/91591/34-social-housing-units-in-paris-atelier-du-pont/>. – Назва з екрану.
6. 28 Social Housing In Paris / KOZ Architectes. – 2011. – Режим доступу до журн.: <http://www.archdaily.com/105261/28-social-housing-in-paris-koz-architectes/>. – Назва з екрану.
7. Социальное жильё по-парижски / Архобзор. – 2010. – Режим доступу до журн.: <http://arhobzor.ru/2010/12/social-housing-paris/> – Назва з екрану.
8. 52 Social Housing Units in Nanterre / Colboc Franzen & Associé s. – 2014. – Режим доступу до журн.: <http://www.archdaily.com/561847/52-social-housing-units-in-nanterre-colboc-franzen-and-associates/> – Назва з екрану.

Коцюрба О.І.

студент,

Національний університет «Львівська політехніка»

ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ГІБРИДНОЇ АРХІТЕКТУРИ

Більшою чи меншою мірою, однак архітектура – це одвічний синтез. Синтез різних функцій, просторів, завдань, синтез площі для проживання однієї людини або ж сотень людей (якщо говорити про багатоквартирне будівництво). Тенденції сучасної архітектури свідчать, що житло, на відміну від громадських

споруд, повинно бути суто індивідуальним, пристосованим до вимог та смаків свого власника. Якщо говорити про проектування однороздинного житла, цього легко досягнути, вивчивши звички сім'ї, рід їхніх занять та ін., і спроектувати об'єкт виключно під їхні потреби.

Більш складно врахувати та поєднати інтереси мешканців багатоквартирних будинків. І тоді виникають питання: яким чином архітектор повинен спланувати простір, що задовольняв би потреби усіх цих людей абсолютно різного віку, статі та статків? Як створити простір, в якому було б комфортно проживати кожному, чи то пак, більшості з нас, адже наша доба закликає кожного з нас до прояву своєї індивідуальності. Відповідь на ці питання може бути лише одною – архітектор повинен створювати простір, який здатний трансформуватися під потреби кожного, залишаючись при цьому цілісним архітектурним ансамблем. Тобто архітектори повинні від початку закладати в проєкті допустимий простір для змін та пристосування під особистісні потреби, іншими словами, створювати простір, здатний до модифікацій. Саме таке логічне обґрунтування привабливості та передумов створення гібридної архітектури.

Поняття «гібрид» (від лат. *hybrida* – помісь) означає «щось об'єднане, змішане» [1]. Грецькою *Hybris* – це німфа зарозумілості і самовпевненості. Справедливе покарання вона отримує від Немезісу, яке є божеством праведного гніву і знищує надмірну людську самозакоханість та самовпевненість. Латинське пояснення, навпроти, пояснює Гібрид як поєднання двох речей у новій третій задля їх спрощення та покращення.

В архітектурі гібрид – суміш різних форм, функцій та процесів. Архітектура може й з самого початку сприйматися як гібрид, адже поєднує у собі часто абсолютно різні і іноді протилежні поняття. Прикладом може служити підйомний міст, який був і воротами, і мостом; міські мури також слугували захищенням та одночасно межею для створення міського простору. Архітектура і без втручання архітекторів (майстрів) прагне майже до гібридних форм, тому що економічні обмеження та просто практичні міркування неминуче ведуть до багатозарового простору з найрізноманітнішими елементами.

Гібридна архітектура як наука є ще молодою дисципліною і вона, на думку архітектора і професора Віденського Технічного університету Манфреда Вольфа-Плоттега (TU-Wien-Professor Manfred Wolff-Plottegg), має гібридизацію, тобто чіткий розподіл функцій і приміщень та створення традиційних будівельних форм [2]. Жити, працювати, готувати, їсти – все акуратно, чисто і просторово розділено. Офісні вежі тут, житлові квартали там – такий сучасний розподіл речей в містах і спорудах. Поєднання житлових, відпочинкових та робочих функцій лише зараз починає знову ставати частиною новітніх архітектурних тенденцій.

Плоттег, який в своїй книжці «Архітектурні Алгоритми» опрацював цю тематику і потому видав публікацію про архітектурні гібриди, вважає, що «...архітектура базується на поділі. Архітектори намагаються знайти чисте

рішення. Проблема полягає в тому, що ми впродовж минулих століть в архітектурі створювали і змішували окремі форми (простори), функція яких є, на сьогоднішній день, застарілою» [2].

Вплив складних комп'ютерних технологій в області дизайну суттєво пришвидшив процес гібридизації. Народження так званого «морфу» спричинило створення до того невідомих форм і просторів, однак вони не дають змоги пролити світло правдоподібності на чітку архітектурну форму і планування. Плоттег розглядає поняття «гібридного авторства» – створення форми, яку вигадує та живить мозок архітектора, однак відтворює комп'ютер за допомогою цифр та коду, які, в свою чергу, також були створені в спеціальній програмі іншими людьми [2].

Відтворення архітектором Френком Гері складної комп'ютерної геометрії в об'ємі складно віднести до гібридної архітектури, адже складність форми будівлі ще не свідчить про її гібридність. Однак використання Гансом Куппельвайзер високих технологій задля створення плаваючої сцени і басейну для купання водночас, має більше відношення до гібридної архітектури та дозволяє нам чіткіше накреслити її межі [4].

Гібрид в чистому вигляді фактично, лиш концептуальна дурниця. В архітектурі гібрид завжди мусить залишатись лише приблизним, наближеним. Яскравим прикладом цьому можна вважати проект Елізабет Діллер та Рікардо Скофідіо (Elizabeth Diller und Ricardo Scofidio), розроблений у США на приємній та бажаній кожному архітектору ділянці на Лонг Айленді – весь «Slow House». Панорамні вікна будівлі розвернуті наче телескоп в бік Атлантики, однак по-суті вся панорама на море закрита рекламними екранами. Камери фільмують краєвид Атлантики позаду і за хорошої погоди відтворюють його на екранах перед вікнами будівлі. В разі вітру, дощу чи шторму проектор відтворює раніше записане відео сонячної панорами.

Розрізняють формальні та функціональні гібриди. Можна говорити про гібриди, які ще створить час, чи то пак, зробить певні архітектурні рішення гібридними. Теорія розвивається, в тому числі і за рахунок праць Плоттега, який саме й створює її [3].

Отже, можна стверджувати, що гібридна архітектура – кінцева відмова від поділу функцій і планування, від традиційної архітектури об'єкта до архітектури управління процесом на його основі.

Так, постмодернізм надав докази того, що всі форми можуть бути побудовані в будь-якому місці, оскільки за допомогою комп'ютера і сучасних технологій можуть бути створені та реалізовані будь-які ще не бачені форми. Відколи такі цілі, як єдність форми-функції-дизайну стали пріоритетними, людство винайшло багато нових можливостей в архітектурі для їх реалізації.

Засобами реалізації концепції гібридної архітектури є морфінг, злиття, масштабування, вибірки (підхід до формотворення, в якому був здобутий великий досвід впродовж попередніх 25 років). По-суті, це не тільки логічне продовження у застосуванні вже існуючих інструментів, це також поштовх до нових розробок у будівництві.

Звісно, навіть не закінчити речення – це залишити його відкритим. Незавершення чогось слугує способом детермінізації, основним з пунктів формування відкритих систем. Обов'язок архітектора при проектуванні гібридної архітектури заключається більшою мірою в поділі/створенні частин, які, в свою чергу, складатимуть основу для гібриду, що дозволяє змішувати простори.

Гібрид звільняє від фіксованих ідей та обов'язку продукувати завершений простір. Гібридна архітектура залишає за архітектором та мешканцями простір для змін, відповідно до своїх потреб. Зберігаючи основоположні речі в плануванні, вона також забезпечує потенціал для внутрішніх, незначних змін.

Гібридне планування також означає не планувати до кінця, в жодному випадку не завершувати планування деталей, ніколи не доходити до кінцевої думки... Завершення відбувається завдяки втручання часу.

Чиста архітектура, чиста конструкція, чиста функція... Гібрид вимагає скоріше автономії архітектури, модулів архітектури, розвиваючи таким чином пост-поділ та мислення поза категоріями й відповідне прийняття рішень.

Список використаних джерел:

1. Гібрид (значення) [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%96%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%B4_%28%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%29
2. Manfred Wolff-Plottegg HYBRID ARCHITEKTUR & HYPER FUNKTIONEN, Erschienen 2007, Aufl. 1 ISBN, 240 Seiten
3. Hybride Architektur: Die Wiedergeburt eines jahr-tausende alten Konzepts, Hybridom, Die hybride Sozialimmobilie von Mauser & Lupp [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mauser-moebel.de/mauser/hybridom/portfolio/HybrideArchitektur.php>
4. ALBUM/DER STANDARD, Printausgabe, 03./04.09.2005 Von Ute Woltron [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://derstandard.at/2162654/Hybrid>

Наливайко А.Є.

*провідний фахівець з рекреації,
Мезинський національний природний парк*

ДЕКОРАТИВНО-ВЖИТКОВІ РЕЧІ КІНЦЯ ХІХ СТОЛІТТЯ ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП (ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ, УКРАЇНА)

Твори декоративно-прикладного мистецтва – це носії традицій попередніх поколінь, пам'ятки народної культури, збереження та примноження яких на сучасному етапі розвитку нашої держави залишається актуальною проблемою охорони культурної спадщини українського народу.

Саме народне мистецтво є одним з найбільш цікавих видів, що з прадавніх часів живе й розвивається на основі спадковості традицій як колективна художня діяльність і виступає невичерпним джерелом пізнання культури народу і його історії, родючим ґрунтом для спілкування поколінь. Твори мистецтва відомі з